

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábolj... Hirdetési díj... Hirdetési díj...

Kéziratok vissza nem adatrak.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve... Egy évre... Fél évre... Negyed évre...

Előfizetési helyben: TELEFON: K. LAJOS és IG. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok nyomdájában.

Kunok és hajduk.

Mióta közigazgatásunk ázsiai voltát a centralisatio egyik vezére reánk piritotta, politikai orvosaink egyre-másra kapkodnak a sok orvosság után, a mitől a beteg természetesen még betegobb lesz és ha önkormányzatunknak, alkotmányos életünk ez édes anyjának állapotát látjuk, biztosra vehetjük, hogy egyéb sincs már hátra annál, mint hogy egykor félvilágra ragyogó szemét örökre lehunyja.

Nem a régi slendriánért lelkesedünk, de bánt az, hogy abban vagyunk reformerek, a miben a történeti multtal végképen szakítani kell, mintha nem egyedül az volna a valódi, az üdvös reform, mely a történeti alapnak az újult viszonyok szerinti okszerű fejlesztését tüzte czéljául. Valóban mi mindenben a szélsőségek között vergődünk. Egyik terén állami életünknek a reactio süri nyomait látjuk végighaladni, a másik téren meg a szertelen modernizálás paripáját látjuk a farkához kötött ősi intézmények hullájával szaguldani.

Mikor a jelenlegi kormány a hatalmat kezébe vette, programjának egyik leg-arkalatosabb pontjánál a közigazgatás javítását hangoztatta. Azóta is — tizenkét év óta! — minden alkalommal láttuk ezen nádpáripa verseny-futását, mely a maga czélját, az önkormányzati intézmények lényegének eltörlését mindig a legnagyobb ügyességgel tudta megközelíteni. Előttünk pedig a közigazgatás javítása csak ez intézmények korszerű fejlesztésével lett volna lehetséges. E nélkül minden lépés csak beljebb visz abba a tömkelegbe, melybe közigazgatásunk már-már a kibontakozásnak minden reménye nélkül belekeveredett.

A jó közigazgatásnak egyik legfőbb alapfeltétele a helyes területi beosztás, mely nélkül okos önkormányzat sem képzelhető. Ha nem egytűvé való elemek lánczolatnak egymás mellé, azok csak a tehetetlenségben fognak egy közös egészként jelentkezni, míg a valódi politikai közöség, az érdekek közössége távol maradván, az ily törvényhatóság kebeléből számtízve lenne az egészséges autonómia még akkor is, ha azt az újabb törvények egész legiója végképen meg nem rontotta volna.

A most uralkodó kormány közigazgatási programjának lánczában — melyet tagadhatatlanul jó erősen kezünkre-lábunkra tud venni — legelső szem az 1876-iki megye-rendezés volt. Tény az, hogy a rendezés szükséges égető volt. Számos, apró, területileg sokszor össze sem függő kerületek, vidékek és székek, arasznyi és óriási megyék tették zűrvárossá a területi viszonyokat, a mik akkor helyesen rendezve, ma sokkal képeesebb tették volna az önkormányzati testeket az őket emésztő betegségnak való ellenállásra. Lehet azonban, hogy a parlamenti és megyei rendszer összeegyeztetésének a hatvanas években legbatalmasabb szószólója, éppen azért látta szükségesnek egy évtizeddel később a megyéket ugy és nem másképp rendeztetni, a mint azok 1876-ban beosztottak.

Pedig ez a megye-rendezés csak egyetlen egy czélt tudott elérni: a kiváltságos területek megszüntetését. Nehány régi megyét ezenkívül eltörölt, és néhány újat alkotott. De a terület és lélekszám arányos megosztását csaknem teljesen figyelmen kívül hagyta s egyes dédelgetteit, — ha szabad magamat így kifejeznem — parvenu központok érdekében virágzó emporiumokat juttatott tönkre vagy mindjárt egy csapással, vagy elébb az új megyébe némely régi előnyeinek meghagyásával beédesgetve, később fokról-fokra az új székhely satellezévé lesüllyesztve.

Igy például egyfelől az olyan törvényhatóság, mint Hajdumegye, körös-körül területben és lélekszámában túlnyomólag nagyobb megyék által van körülveve;

másfelől az olyan város, mint Karczag, mely az önálló fejlődés legtöbb feltételével rendelkezik, Szolnokhoz csatoltatott, mely önmagában az emelkedésnek nagyon kevés erejével rendelkezvén, az alája rendelt városok haladásának útjába áll, hogy egyrészt saját kicsinyége ki ne tünjék, másrészt pedig a mi kiváltságokra azok néhez küzdelmek árán szert tettek, könnyű protectióval magához hódíthassa.

Mig Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye területe 5373.67 négyszög kilometer, Hajdumegye terjedelme csak 3353.22 négyszög kilometer s a lakosság száma a kiterjedéssel arányban amott 278,443, emitt csak 173,329. Hogy azonban a két megye székhelyének egymáshoz való aránya minden tekintetben éppen megfordított, azt csak azért kell kiemelnünk, hogy szám szerint látható legyen, hogy Karczag városa melyik megyében találja méltóbb helyét. Debreczenben van 5438 ház, 51122 lakos, Szolnokon 2927 ház, 18237 lakos, mig Karczag házainak száma 3843, lakosainak száma 15825, határa pedig Szolnok 28680 katasztrális holdjával szemben 67231 kat. holdra rug. Vagyis Karczag maga a Szolnokonál sokkal nagyobb s ha már más törvényhatóságokhoz kell tartoznia, sokkal előnyösebb reá nézve, ha ahhoz csatlakozik, melynek székhelye nem szorul az ő erejére.

Mellözöm e helyen és ezuttal annak fejtegetését, hogy mennyi gazdasági, egyházi és kulturális érdek köti Karczagot Debreczenhez s csak a történet örök tanításaira hívom fel a hajdukak ugy, mint a kunoknak figyelmét, kik a multban mindig együtt tartva, biztosra vehetik, hogy a jövőben ismét összekerülve, közös felvirágzásuknak fogják szilárd alapját megvetni. Csak egyet ne feledjen a nagykunok régi büszke székvárosa, azt, hogy a kezdeményezés dicsősége, de a szükség is e kérdésben egyedül őt illeti.

Dr. Bakonyi Samu.

Országgyűlés. A képviselőház csütörtöki ülése előtt a bíráló bizottságok, a 7-dik kivételével — megalakultak. A ház ülésének elején Bánffy Béla gr. egy hetedik jegyző megválasztása iránt tett indítványt, mely egyhangul elfogadtatván, a jegyzőválasztás másnapra halasztatott. Erre négy bírálóbizottsági tag letévén az esküt, az osztályok sorsoltattak ki, majd beadattak a szavazatok 16 bizottság tag jaira.

A képviselőház tegnapi ülésében kihirdetett a bizottsági választások eredménye; majd felolvastatott a második trónbeszéd, mire Vizsolyi Gusztáv azt indítványozá, hogy a ház a választási javaslat szerkesztésére 21 tagu bizottságot válasszon, mely indítvány egyhangul elfogadtatván, a választási bizottság a ma déli 12 órakor tartandó ülésben fog megválasztani.

Az ülés végzetével a tegnapi választott bizottságok nagyobb részben, a kisorsolt osztályok pedig teljesen megalakultak.

Az ülés folyamán alatt meg két bíráló bizottsági tag tette le az esküt, Hodossy pedig bíráló bizt. tagságáról lemondván, helyébe a mai ülésben fog új tag választani.

Október hatodika Aradon. Az aradi 13 vértanu 38 ik évfordulója gyászos emlékü napját az idén is kegyelet-teljesen ünnepelte meg Arad város hazafias polgársága. Délélt 10 órakor a minoriták templomában gyászmise tartott; mise után a tüzoltó zenekar kísérete mellett az egész közönség az aradi vár előtt levő kivégzési helyen felállított emlékoszlophoz vonult, hol elénekelték a Szózatot és Lukácsy Miklós aradi honvédegyeliet elnök emelkedett szellemű megnyitó beszéde után Csécsi Imre fiatal református segéd-lelkész (a debreczeni főiskola volt növendéke) tartott nagszerű hazafias emlékszedet. Ezután Roha y Béla, a nagyváradi jogakadémiai kör elnöke, mondott szép beszédet, mire a küldöttek — köztük a debreczeni is — letették koszorúikat az emlékoszlop talpazatára. Délben a vendégek tiszteltetére társas-ebéd volt.

Bulgáriából. A bolgár választási mozgalmak teljes folyamatban vannak. Az oszbarát párt szintén mozog, noha eddig az irizsteltte, hogy tartózkodni fog a választásoktól. De mivel Oroszország bőven küld pénzt,

melyet el kell költeni, a passzivitásnak is vége van. Csak hogy nagyon kevéssé valószínű, hogy az ellenzék akciójával valamire tudna menni s azért azt az eljárásí módot követi, hogy nem forgácsolja el erejét, hanem csak bizonyos kerületekben, hol a talajt előkészítettnek véli, tesz jelöltjeivel kísérletet.

Afrika földközi tengerpartja mentén jelentősebb események vetik előre arnyékukat, a melyek igen könnyen befolyást gyakorolhatnak az európai viszonyokra is. A marokkói sultán, Sidi Mulay Hassan haladoklik második székhelyén, Mekinszben. Ennek következtében Mulay Abbas, a sultán nagybátyja, az 1859-eket támaszt a trónra — az igazi trónörökös, Sidi Mulay Hassan fia, Mulay Mahomed herceg ellenében. A trónkövetelő már testvére, Sidi Mahomed sultán halála után 1873-ban fellépett a mostani uralkodó ellen s iszonyatos behabórut idézett elő. Most annál is inkább újra szerencsét akar próbálni, mert a 19 éves trónörökös az országban nem kedvelik s másrészt Mulay Abbas Franciaország pártfogásában részesül. Ezen előrelátható események magyarázzák meg Spanyolország hadikészülődéseit is Spanyolország, melynek vitális érdeke, hogy a vele szemben fekvő Marokko ne jusson Franciaország fenhatósága alá, már csak azért is mert különben a már spanyol kézen levő Ceuta és Mellilla kikötők is veszélyeztetve lennének, a francziák állásfoglalása következtében is a trónörökös pártjára szegődött. Cadixben és Malagában minden eshetőségre csapatok vonattak össze és a spanyol hajóhad, Lasso tábornok parancsnoksága alatt, Tanger felé utnak indult, mert ugy látszik a spanyol kormány el van tökélyve, hogy Marokkóban fegyveres erővel elejét veszi a behabóru kitérésének, nehogy Franciaország kedvet kapjon a zavarosban halászni. A spanyol hadikészülődések s a marokkói eshetőségek nemcsak Franciaországban fognak nagy izgalmat kelteni, hanem Olaszországban is. Nem mintha az olasz nép szemet vetett volna Marokkóra, noha statisticalag beigazolt tény, hogy kereskedelmi összeköttetés szempontjából Olaszországnak vannak legnagyobb megóvándó érdekei az egész földközi tengerpart mentén, így még Marokkóban is hanem azért, mert daczára e nagy érdekeknek, a Carthagot bíró Rómának Genuának és Velencének utódja és örököse Afrika egész földközi tenger partján még eddig sehol sem tudta lábát megvetni, s mintegy e kegyetlen sors iróniájával Massauahban kénytelen küzdelni. A hová pedig tulajdonképen semmi érdek sem köti. Marokkót illetőleg Spanyolország és Olaszország érdekei sok tekintetben közösek s nagyon valószínű, hogy a két állam között bizonyos egyezés jött létre.

A kérvények.

Mindössze tíz választás ellen fordultak a választók kérvénnyel a képviselőház bíráló bizottságához. Aki nem ismeri közviszonyainkat, nagyon meg lehet lepette a kérvények csekély számától, Azt hihetné, hogy Magyarország az alkotmányos jogok szabad gyakorlatának boldog otthona, a hol a választások tiszták és mocsoktalanok, a hol kormány preszó, hivatalos jelöltek, megvesztegetés, választók névjegyzékének meghamisítása és egyéb praktikák csupán hírikiából ismeretesek. Pedig jól tudjuk, hogy éppen megfordítva áll a dolog.

Városunkban és megyénkben elő példákon tapasztaltuk a választás meghamisítások rendszeresen üzött mesterségének gyalázatos fogásait. A közvetlen tapasztalatokon túl szemünk előtt folytak le a választások az egész országban. Láttuk, hogy soha nagyobb visszaélések nem engedtek meg magának a hatalom hatalmával, mint az öt éves mandátumért vívott küzdelemben. A lelkvászár soha nagyobb arctatlaussággal nem üzetett. — A kerületekre nyilvánosan alkudtak Maguk a főispánok megmondtak a központ: ez a kerület tizezres, amaz tizenöt, meg husz. Nem is pirultak már a vallomáson. Egészen a dolog rendjén levőnek találják. A kerület portéka, a választó eladó jószág, a mandátum kötelezvény a kormány támogatására vakon, tuskön-bokron keresztül minden szándékában.

Es mégis csak tíz választás ellen adatott be kérvény. Vajjon teljesen kihalt-e már még a kisebbség kebeléből is a jogérzet? Nem habórodik fel már a vére a magyar embernek, midőn látja, miként csalják meg az országot hazug intézményekkel, valójukból kiforgatott jogok elkobzásával? Bűnrészese mindenki ennek a rendszernek, mely kiöli a szivekből a hazafiságot, megbénítja az érdeklődést a közügyek iránt és minden nemesebb érzés helyébe teszi a legutabb önzést, a személyes előmenetel és meggazdagodás eszméjét. Történjek bár a közjó és a közmoral rovására?

Nem akarjuk ezt feltenni és talán tévedés is volna. Mi hát az oka, hogy a választók némán tűrik a jogsérelmet, hogy szó nélkül engedik megfosztani magukat politikai kincseiktől, azok által, a kik maguk eladók és azok által, a kik az emberpiacon vásárlók?

Az oka igen egyszerű és természetes. A képviselőház bíráló bizottsága a párturalom kifolyása és a párturalom egyedüli törvénye. Hiába tiltja az írott jog a vesztegetést és az erőszakot. Az írott jog holt betű marad. A parlamenti bírák nem alkalmazták Azok után, miket a nép a mult országgyűlés bíráló bizottságaitól tapasztalt, ostobaság volna időt, fáradságot és pénzt költeni bármely jogtalan, erőszakos és megvesztegetéssel kersztülített választás elleni kérvényezésre, feltevére, ha kormánypárti győzött a küzdelemben. Az az itelő testület, mely igazolta szt.-endrei, a szt gott-hárdi, a szegvári, a honti választásokat és még számos hasonlóan botrányos más választást, az nem arra való, hogy igazságot tegyen és hogy attól valaki jogsérelmeinek orvoslását várja.

A beadott tíz kérvény elég lesz arra, hogy új tapasztalatokat gyűjtsünk. Most már nem az elnyomott ellenzék támadja meg a választásokat, hanem a gyalázatos eszközökkel győzedelemre jutott kormánypárt, olthatatlan hatalomszomjól égve, telhetetlen kezét kinyújtja az ellenzék kerületek választóitjaira.

Károlyi Gábor gr. és Hoitsy Pál mandátumait megkérvényezik, mert állítólag nincsenek bevezetve az 1886-iki választók névjegyzékébe. Rendelkezésükre állván a hivatalos akták, hát végig kutathatnak minden ellenzék megválasztottait, vajjon veletlenségből, tévedésből, vagy épen rosszakaratból nem maradt e ki a névjegyzékéből. A kormányparton nyíltan beszélnek, hogy van 8—10 megválasztott kormánypárti, a ki szintén nem választó. De a hivatalos örízet alatt álló listákat mi nem kutathatjuk s ha kutathatók is, átengedjük a spicizliség dicsőségét azoknak, kik magukat arra valóknak érzik. Ezek a mandátumok bizonyosan megsemmisülnek.

Ellenben itt van Széchenyi Pál miniszter mandátuma. A jegyzőkönyvek nem egyeznek; egyik szerint Körmenty, másik szerint Széchenyi volt a többség Tizenkilenc tesszéri választó szavazata Széchenyi javára iratott, míg a tizenkilenc eskü alatt vallja, hogy Körmentyre szavazott. Nyilvánosságra jutott továbbá Tallian somogyi főispán bizalmas levele a belügyminiszterhez, melyben a mandátum igazolását minden aron követeli, elárulva egyuttal azt, hogy az 45,000 ftba került. Kéz alatt pedig — legalább ez a hire szárnyal — gyalázatos ígéretek tesznek a kérvény visszavonására.

A kérvény nem vonatott vissza. A tesszéri választók tényen túl flagrans vesztegetések vannak bebizonyítva. A választott egy miniszter, kinek elég a hatalma magát bárhol megválasztatni és kinek kötelessége volna legalább a törvénytisztelnek látszatát megőrizni, ha már megszegte tényleg. És mindebből mi lesz? Az, hogy a választás igazolattal fog, az, hogy a kérvényt elutasítják.

Miként állíthatjuk ezt előre? Hát furcsa, a kérvények sorsa előre elvan döntve a pártklubban. A pártklub pedig dönt, amint a miniszter, főképp a miniszterelnök akarja. Állhat abban a kérvényben bármi, bizonyíthatnak ott boldogtan a választók, amit tudnak — az mind semmi.

Az igazolásnál nem jog dönt, sem nem törvény, hanem pártérek és személyes tekintetek.

Legalább ne esküdtenek meg a bíráló bizottság tagjait az ország színe előtt, a képviselőházi elnök tiszteletet parancsoló kathedrájával szemben! Legalább ettől a botránytól kimélnék meg a lelkiismeret és az erkölcsöt!

Azután csudálkozok még valaki, hogy a legczudarabb választásokat sem támadják meg kérvénnyel!

Esküdttszék.

A sajtó-bíróági esküdttszék szolgálati lajstromának kiigazítása a 30/211—1887. bkgy. sz. közgyűlési határozattal elrendelvetvén, az esküdttszék képtességgel bíró városi Jakosok összeírasi lajstromai az 1867. évi május 17-én kelt igazságügyminiszter rendelet 10. §-a értelmében a folyó 1887. évi október hó 13., 14. és 15. napjain a város házában evő jegyzői hivatalban közszemlére kitétetni rendeltetett, ott azok mindenki által megtekinthetők s azon napokon délelőtt 9 órától 12-ig együtt tleléző bizottmány előtt az összeírások ellen netán felmerülő panaszok előadhatók. Sajtó-esküdttszék tagjaira a törvény által képesítve vannak mindazok, kik a) életkoruk 24-ik évét már elérték s a 60-ik évet még túl nem haladták, ha évenként 200 ft-t tisztá jövedelemmel bírnak; b) azok, kik

Legnagyobb sűrű-raktár.

habár életkoruk 24-ik évét nem töltötték volna is be s évi 200 frt tiszta jövedelemmel nem bírnának is, de hites ügyvédek, mérnökök, bölcsészeti, törvény- vagy orvosi tudományok tudorai, okleveles sebészek, magy. tud. társ. tagok, nyilvános, rendes vagy segédtanítók. Ellenben esküdtzéki képességgel nem bírnak: egyházi személyek, szolgálatban levő s nyugalmazott katonák, bírák és köztisztviselők, továbbá szolgák és napszámások s általában azok, kik irni s olvasni nem tudnak, némak, vakok és siketek vagy nehéz hallásuak, végre fenyték alatt levő egyének. Egy uttal közhírre tetetik, hogy az 1888. évi szolgálati laistrom a kijelölendő esküdtzéki képességgel bírók neveinek a felhívott igazságügyi miniszteri rendelet 11. §. értelmében a f. 1887. évi október 19-én d. e. 11 órakor az előbb említett hivatali helyiségben nyilvánosan eszközlendő ki-sorsolása után fog megállapíttatni.

Kelt az e végre kiküldött bizottmányának Debreczenben 1887. évi október 8-án tartott üléséből.

Zöld Mihály, jegyző.

HELYI HIREK.

* Polgármesteri jelentés. A szept. hórol szóló polgármesteri jelentésből kiemeljük a következő adatokat: a rendőrség által letartatott lopásért 10, rendőri kihágásért 106 ösz-szesen 116 egyén A városról és a városon keresztül toloncoltatott, kényszerutlevéllel ki-utasított, összesen 43 csavargó. A rendőr kapitányság különböző ipar nemek önálló gyakorlatására 28 egyént látott el igazolvány-nal. Munkakönyv 50 db, ideiglenes igazolvány 7 db adóztat. A katonaság létszáma volt 1118 közhadseregbeli 507 lóval, 314 honvéd 92 lóval, összesen 1432 ember 598 lóval. A lakosság által állami adó fejében befizettetett összesen 43922 frt 71 kr.; befizettetett továbbá hadmentességi díj 1469 frt. 75 kr. helybe-li illetékek 371 forint 48 krajczár; idegen adó 923 frt. 24 kr. idegen illeték 278 frt 5 kr. járadékoltóság 967 frt, közmunka válság 2386 frt, 60 kr. A községi bíróság ügyforgal-ma volt összesen 646 db, melyből elintéztetett 566 db, s így maradt hátralék 80 db. Vidéki megkeresés érkezett 60, végrehajtás elrendel-tetett 57. árverés elrendeltetett 44. fogat-atosítatott: 0. Felebbezés felterjesztetett 36.

* A vármegyéről. Az alispán elnökléte alatt — ma d. e. ülést tartott. A közigazgatási bizottság hétfőn h. 10-én ülésezik.

* Telefon hálózat Debreczenben. Dr. Balkányi Miklós helybeli ügyvéd — mint már többször írtuk — engedélyt nyert a kormánytól városunkban telefon hálózat felállítására. Az engedélyes a hálózat berendezését teszi függővé, hogy jelent-hezni fog-e 50 előfizető? Ha igen úgy misem fogja akadályozni e hasznos, életrevaló vállalatnak megindítását. Már eddig 34 az előfize-tők száma, melyek között ott találjuk Debreczen csaknem összes nagyobb iparvállalatait, több nagy kereskedő céget, a pénzintézeteket, a legelső kávéházakat s vendéglőket. stb. Ime az előfizetők névsora: 1. Termény és áruáraktár közraktár. 2. Ipar és kereskedelmi bank. 3. Magyar francia biztosító társaság. 4. Iparregyesületi takarékos és hitelintézet. 5. Debreczeni kölcsön segélyző egyesület. 6. Közpon-ti kávéház. 7. Hatvan utcai helyi vasut városi irodája. — 8. Hatvan utcai helyi vasut külső indóháza. 9. Dr. Legányi Gyula orvos. 10. Weisz Mózes és fia cég. 11. Bicsa szálloda. 12. Osztr. magyar bank főintézete, 13. Berger Henrik cég. 14. Berger Henrik nyári lakása, 15. Hungária kávéház, 16. dr.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A kosár.

Regény. 25. Írta: V. Gaál Karolina.

Ez alatt a gőzkocsi messze röpíté a báró s leányát, és az öreg Tamást. Utközben egy fogadóban érkeztek mikor a kocsi-ba visz-szültek, nem sokára Tóhalminé lepett fel a vagonba, s igen elbámult, a mint a báró s leányát ott találta; közelükben helyet foglal-ván, szívélyesen, de szomorun üdvözölte őket. — Hová utaznak önök? — kérde a bus-anya. — Mehádiába! — felelt a báró. — Hísz én is oda utazom! — mondá Tóhalminé. — Egy kedves betegünk van ott, kit megakarunk látogatni! — viszonzá a báró, ha még ott van! — Ah, az én fiam is nagybeteg ott! — zokogá az anya. — Leona is sirni kezdett — Leona urhölgy előtt is kedves talán azon beteg, kit látni mennek? — Nem tagadom asszonyom! — felelt Leona, de iparkodott könnyeit visszatartani. — On tudósítást kapott, mint Hegyi beszélte nekem? — kérde a báró: Jenő betegsége?

Popper Alajos orvos, 17. Weisz Sándor divat-áru kereskedése, 18. Stern József és fia cég. 19. Rickl József Zelmós cég, 20., Schönfeld Fülöp eczetgyára, 21. Schönfeld Fülöp nyári lakása, 22. Debreczeni Ellenör szerkesztősége, 23. István gőzmalom, 24. Első magyar ált. biztosító részvény társaság, 25. Nánásy László közjegyző, 26. Debreczeni casino, 27. Bechert Manó, 28. Vilmos Lajos, 29. Mendelovics La-jos, 30. Dr. Scheer Benő ügyvéd, 31. Kunz József és társa cég, 32. „Kegyelet” temetke-zési intézet, 33. Dr. Tihanyi Sámuel orvos, 34. Dr. Balkányi Miklós ügyvéd. — Tehát még 16 előfizető jelentkezése hiányzik, hogy e vállalat létre jöhessen. Ezen nehézség meg-szüntetését a városi hatóságtól várjuk, mely-hez kérvény adatott be a telefon vállalat tá-mogatása és illetve a hálózatba 15 teleppel való belépés iránt. *)

* Színház. Csütörtökön — diszelodásul — az aradi vértanúk emlékére Jókai Mórnak a „Szigetvári vértanúk” cz. tör-ténelmi drámája került — fél ház előtt — színre. A költői nyelven írt darab most is nagy hatást tett s az előadás valóban diszelodás volt. Ünneplés hangulat uralta a közönséget. Medgyaszai Evelin (Anna), ritka bravúrral játszott, „Anna keservé”-t — a darab győ-nyét — gyönyörűen szavalta el Mándoki (Zri-nyi Miklós) és Molnár László (Szelim) helye-sen fogták fel és adták elő szerepeiket. Ved-ress (Szulejmán) jó alakítása mellett ügyes maszkirozásért is dicséretet érdemel. Kisebb szerepeikben jók voltak: Zilahy (Juránics), Bekéssy Rózi (Mária) és Rónászi (Nachim). A katonai zenekar Hunyadi-indulóját megtap-solták. — Holnap a „Veres hajó”-ban (közbe-jött akadály folytán) Bekéssy Rózi játsza Bog-lár Agnest, Ellinger Ilona Manczikát. Imé, ha kedélyes anya volna, Lásziné adhatna egyik leghiresebb szerepét: Boglár Agnest, a ki hol-nap Saigónéval bajlikdik.

Színidényünk második operette elő adásul, tegnap — Margó Czélia második föllepével, ki Bettinát önekelte Andrántól az „Üdvöske”-ben szében, bár nem azzal a nagy-sikerrel, mint Lisbethet „Rip-Rip”-ben. az egész nézőteret meglátszott a szü-ret hatása, mely miatt számos színház látogató maradt el és meglátszott a már foly-matban levő vasár hatása is, mert a félég megtelt ház csak úgy hemzsegett az ide-geen arcoktól s színházunk ez idegen vendégei nem is fukarkodtak a tapsban kihívásban. Ma-gából az előadásból tehát kiemelendő szép éne-kével és élénk, sok új vonást elegyítő játéka-lyval Margó Czélia, ő és Hadái (Pipó) szépen érvényesítették legkivált az ope-rette gyönygött képező pulyka-és bégető-dalt, s annak sokszor visszatérő motívumait. Ha-dái különben némi kis indispozíció nyomai látszóttak. — Ellinger Ilona (Fiametta) ma kedvesen játszott és fogatékosan énekelte. Dobó (Lorán) és Hegyesi (Rocco) jóitzi komikumot mutattak be. Kár, hogy jeleneteket sokszor hosszúra nyújtották. Annál gyorsabban, csaknem ért-hetlenül hadart Valentin (Friteliu). A 2. felvonásban vervev énekelte el egy rende-sen kihagyott, nálunk még nem is énekel-t cupletet. — A magán-részeket éneklő kar-dalnoknok infámis rosszak voltak, énekkarok több ízben felsültek. A rendezés leszámítva, hogy az első felvonásban ugyan nem látszott sem-miből, hogy szüretre játszik, ügyes volt * Póterettség vizsgák. Val-lás-közoktatási m. k. m. l. g. miniszteriumnak f. évi szept. 28-án 3764. sz. a. kelt magas *) E vállalat előfizetőinek sorába lép a „Deb-reczen”, szerkesztősége is.

rendeletével engedélyezett póterettség (zár) vizsgálatok, ugy-zintén az egyes szakokra ké-pesítő vizsgálatok és pedig az írásbeliek e hó 9. 10. 11. a szóbeliek ugyanezen hó 12. nap-ján ejtették meg. Miről az érdekelteket azon megjegyzéssel értesitem, hogy ezen határidőben jelenkezzenek a kereskedelmi akadémia igaz-gatóóságánál. A határidő elmulasztása esetén a vizsgálati engedély megszűnik Debreczen, 1887 okt. 6. Propper János.

* A miképviselelőink. A képviselelőház csütörtöki ülésén megtörtént az osztá-lyok ki-sorsolása. Thaly Kálmán és Kö-rössy Sándor a VI-ik, gf. Dégenfeld Lajos, Ónody Géza és Papp Elek a II-ik. Somossy Béla a III-ik, Györry Elek pedig a IX-ik osztályba sorsoltatott. Illyés Bálint a II-ik Kiss Albert a IV-ik Or-bán Balázs a V-ik osztályba sorsoltatott.

* Az országgyűlési képviselelő választók 1888 ra összeállított illetve helyesbített névsora ellen felszólalás nem adatott be; minélfogva — a felszólalá-sokra kitűzött törvényes határidő lejártán — a névsor érvényre emelkedett.

* Gyászjelentés. Vincze Miklós kir. alügyész mint férj, és gyermekei Aladár és Miklós, — Bartal Márton és neje Tatzmann Terézia mint szülők, — Bartal Krisztina, Má-ria férj. Kovachich Jánosné leánykikkal és Terézia mint nővérek, — Vincze Viktor mint após — úgy a magok, mint számos rokonaik nevében mely fájdalomtól lejutva megszo-morodott szívvel tudatják felejtetlen nejeknek, anyjuknak, leányuknak, testvérüknek, nagy-nénjüknek, illetve menyének Vincze Mik-lós né szül. Bartal Erzsébet élete 26-ik és boldog házassága 4-ik évében f. hó 5-én este 7 ór-kor a halotti szentségek átjatos felvétele után, szívvelhűdés következtében gyászos el-hunyttát A drága halott hült tetemei f. hó 7-én d. u. 2 órakor fogtak a róm. cath. egy-ház szertartása szerint beszenteltetni s a szol-noki sírkertben örök nyugalomra elhelyeztet-ti. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 8-án reggel 10 órakor fog érte a helybeli róm. cath. nagytemplomban az Egek Urának bemu-tatni. Szolnok. 1887. október 5-én. Beke ham-vaira!

* Tűz volt ma d. e. Dr. Ujfalussy Teleki-utcazi házában. A kátrány egy üstben ki-gyuladt, de semmi nagyobb baj nem történt, mert azonnal eloltották.

* Komáromi Alajos, a nemzeti színház nyugdíjkezes tagja, a következő levelet írta Vértési Arnoldnak: „Kedves Arnold, szeretett Barátom! Sokáig törtém a fejemet azon, hogy kik vannak régi jó ba-rátaim közül Debreczenben, s kikhez forduljak voltaképen? Ott vannak Kiss Sándor, Simon-fy Sámuel, jó barátaim; ott, vanak: kék a debreczeni „veres pantlikások” zászlójában 48-49-ben együtt szolgáltam velem, s ezek: Simonffy Imre polgármester, Balogh Imre, Szell Jankó, Alibán Miska. Bizonyval lesznek még többen is ha ugyan el nem haltak. De Beke Miska, Veszprémi Laci meg Veréb Já-nos csak élnek még? Tehát ezekkel a jó paj-tásaimmal kellene egy kis megbeszélést tartan-dó. Mint tudva van előttem én nyugdíjba léptem, s Aradon, B-Gyulán és B-Csabán meg is tartottam már búcsulodásaimat a tavasszal és a nyáron. Nagyon természetes, hogy Debreczennek, — hol ugyszólván művé-si életem fénykorát éltem az 50-es években s e mellett mint debreczeni veres pantlikást a legdicsebb és legedesebb emlékek köntek Debreczenhez, — legfőbb igénye van ahoz, hogy tőle elbucsuzzam. E hó végén vagy a jövő hó elején óhajtánám búcsufeljepteimet megtartani a „Deliliá”-ban és „Egy szegény

ifju történeté”-ben. Légy tehát szives és be-szélj meg a dolgot említtet barátaimmal és az illetőkkel. (Nagy Ferencz ügyvéd is kedves jó barátom s ennek számos rokonsága.) Deb-reczen után Kolozsvár következik s azután Temesvár és Szeged. Szerető barátod Ko má r o m i Alajos.”

* Esküvő. Walter Lajos helybeli gaz-dasági tanítészeti tanár művelt s kedves le-nyát: Ilka kisasszonyt f. hó 19-d. u. 4 órakor vezeti az oltárhoz Hotel Dénés b. ujfalu-i vas-uti tisz. Sirig tartó boldogságot kívánunk az ifju párnak.

* Rák a csilinderben. I. ké-p. (Színhely: egy közeli városkában a nagy-iroda) S. napidíjas írnok távozni készül. Hos-szas keresés után magára veszi kockás fel-öltőt: s cilinderét a fejébe csapva indul az aj-tó felé. II. ké-p. (Színhely: ugyanott) S. amint az ajtó felé indul, heves rángatást érez a feje tetején mintha csak a haját tépnék. Idegesen megfordul s széttekint. Senkit sem lát a közelében, de a rángatás folyvást erősebb s. fájdalommal a szerint növekedik s az arca mindjobban eltorzul. Gunyos nevetés hallatszik a terem minden részéből, S. szitkozódni kezd. Valaki elküldte magát: „Rák van a czi-linderben!” S. hiába igyekszik levenni a fejeéről, az mintha csak odaszögezték volna, oly szilárdan áll nagy fején. Az írnoksereg köré csoportosul. Nagy zaj, lármá, gunyos ka-czaj a nagyirodában. III. ké-p. A nagy zajra a főjegyzői szoba feltárlat. A minden díjnokok és írnokok legfőbb ura megjelen az ajtóban. A zaj lecsendesedik. A kalap külső segítség-gel levetik a megkintott S. fejeéről s a szem-ek legnagyobb csodálkozására egy... ele-ve n r á k o t (!) pillantanak meg az öblös ci-linder belsejében. S. jédtében földhöz vágja a cilinderét, s a rózsaszínű jóság elkezdi mozog-ni a márvány kockák hátra felé, amire a ne-vetők szetugrálnak. — Mégis csak jó dolguk lehet ezeknek az irodatásztéknak, hogy egy ráktól úgy irtóznak. S a n y a r ó V e n d e l é s H á j a s M á t y á s k o l l e g á k b e z z a g — m e g ö r ü - l n e k n e k i !

* Tűz H-Szoboszlón. Okt. hó 5-én éjjel fél 11 órakor H.-Szoboszlón kigyu-ladt egy ól, mi alatt tulajdonosa távol volt. Csak a véletlen szerencsének köszönhető, hogy az ól közelében levő szalma-kazák lángot nem kaptak. A tűz keletkezésének okát mindaddig nem ismerik.

* A trónörökös Hajdumegyé-ben Rudolf trónörökös O fensége szerdán a görgényi vadászatra P. Ladányon utazott keresztül, — hol a főherczeg-trónörökös üd-vözlésére Rásó Gyula alispán városunkból megjelent.

* Bányászok a zseborákkal. A jó zseborák megbecsülhetetlen kincs, mely-nek kezelésére minden esetre több gondot kell fordítanunk, mintsem általában tesszük. Minde-nek előtt az óra felhuzásánál a legnagyobb pontosággal kell az időt megtartani s erre legalkalmasabb reggel a felkelés ideje. Az órat sohasem szabad márványlapra vagy más hideg tárgyra tenni, mert finom óráknál a légmérsék gyors változása a rugókat össze-huzza és megpatantathatja; továbbá a hideg az olajat is megaltatja, mi ismét a kerekék és a csapok mozgását nehezíti. Legjobb az órat ferde állásban valami puha tárgyra fektetnünk Szabadon felakasztani az órat soha sem za-bad; ez rendkívül zavarólag hat az óra já-rására. Különös gond fordítandó arra is, hogy az óra felelei jól csukódjanak s különösen tanácsos az órat bórcaeszkökből tartani miu-tán a vászonból avagy posztóból vart zsebek-ben a folytonos horzsolódás következtében fi-nom porral telik meg az óra. Téves az a né-

most már nem tudom, ugyan az én fiamtól jött-e az a levél is? Kinek küldene ő e vi-déken levelet; egy nővel se volt viszonya; kit tisztelt, az Leona volt! Igen, igen! s újra zokogott. — Ne sirjon ön az neken igen fáj! — Esdett Leona, s megragadván Tóhalminé ke-zét, megcsókolta. — Szép gyermek! Isten áldja meg részt-vevő szavaierért, elhiszem, hogy nem tudja, mily fájdalom tépi az anyai szívet! — Itt most ki kell szálnunk a kocsi-ból báró ur, a gőzön való utazásunknak itt vége lesz. Vagy önök tovább utaznak még? Az én fiam ez előttünk fekvő városban fekszik, elindult ő, hogy majd hazajön, de a betegség megga-tolta! Orvosai egyikénél fekszik ah talán halva! — Mi is kimegyünk nagysád a gőzkocsi-ból, mondá a báró, én nem tudnék tovább utazni innen, a nélkül, hogy kedves Jenő ba-rátomat, szomszédomat meg ne tekintsem... A mi betegünk fent jár, majd meg lássuk, ugy is csak utazási vagy hozott ki öreg kasté-lyomból! — Oh mint örvendek a báró jószágán, rendeljen kérem nekem kocsi! Együtt men-jünk a városba, és egy fogadóban vegyünk ki szobákat! Oh, valódi szerencse kedves szom-szédim társasága. A gőzös megállt, gyorsan léptek ki Ta-más észrevette, hogy urasági leléptek, ő is kiugrott, a mennyire véncsontjai engedtek a báró mondá neki, gyorsan le a csomagokkal s rendelj kocsit célnál vagynak. Nehány percz alatt az uraságok egy csi-nos kocsi-ban ültek, Tamás egy másikat vett fel a maga és Tóhalminé nőcselédé számára s gyorsan megindultak. A városba érven, egy vendéglőbe haj-tattak, a báró szép tiszta termeket váltott, s

kérte Leonát titkon, hogy mindenáron elrejt-sék mindenki előtt utjok célját, hogy Jenő anyja se tudja; Jenő is azt higgye, hogy vé-letlen, sőt Leona itt létét sem lehet vele mind-addig tudatni, míg a báró meg nem látja, mi-lyen fokon van betegsége. Tamásnak is hallgatást parancsolt, s meg-hagyta, hogy urnoje kúszóból el ne távozzék, ki olyan volt halvány arczával fekete öltönyben mint a ki valóban ravatalhoz jött. A báró elkísérte Tóhalminét az orvos lakásához, hol Jenőnek feküdni kellett. Csen-d volt az udvarban, csak két szép kis fiu ját-szott egy eperfa árnyában, kocsikáztak a pi-cziny kocsi-ban. — Jó napot kis urfiak, ki van honn? — Csak a nagymama! — felelt az egyik s gyorsan kezet csókolni sietett. — Hát az orvos ur hol van? A városban betegit látogani! — Hát azon vidéki beteg uri ember itt fekszik e kis fiam? kérde a báró megindul-va, s az anyja erősen reszketett, szorosan tartá a báró karját. — De már nem beteg többé! — felelt a kis fiu a nőre tekintve, mert ez elköltölte magát, közel volt az összeomláshoz, — meg-gyógyult, meghalt nemde? — kiáltá! — Nem halt meg, csevegé, tán a néni az anyja neki uge? A kit mindennap várt! — S ekkor nagy kiáltozással szaladt az épület felé mind e két fiu, bácsi, bácsi, itt van a mamája! — Egy nagy uvegezett ajtón nézett ki egy tisztas öreg asszony, s azt felnyitván, intett a fiuknak, csitt, csendesen a bácsi baluszik, nem szabad felköltöni! (Folyt. köv.)

meg- szed- zultó kai hajta kül a vagy dulaé János iparot tudon igazag menyé ványo elnök Keleti szág lényo nyug szint nyugot seket leten esóvel zódk több idót v vácsne resteti S Spányi

szíves és bebarátimmal és gyűvédi is kedves... Debreczen s azután barátod K o má... helybeli gaz... kedves leá... 4 óraker... ujfalvi va... kívánunk az... ké... házán a nagy... készül. Hos... kockás fel... indul az aj... (ungyott) S... rúngatást éz... hájat tépnek... Senkit sem... folytat erősebb... s az arca... evetés hallatszik... szikozódní kezd... van a czi... yezszik levéni... zögetek volna... az irnokserg... ma, gunyos ka... A nagy zajra... minden díjnokok... en az ajtóban... külső segítség... egeről s a sze... egy... ele... neg az öblös ci... földhöz vágja... elkezd mozog... amire a ne... sak jó dolguk... ek, hogy egy... ó Vendel és... g — megörül... Okt. hó... boszlón kigyú... sa távol volt... szönhető, hogy... zlak lángot nem... zlak mindedig... j d u m e g y é... sege szerdán a... anyon utazott... önörökös ud... a városunkból... r á k k a l... kincs, mely... bb gondot kell... szük. Minde... a legnagyobb... rtani s erre... s ideje. Az... ra vagy más... óráknál a... gókat össze... bá a hideg az... kerekék és... job az órat... ra fektetünk... ha sem sza... az óra já... arra is, hogy... s különösen... tartani miu... vart zsebek... kéztében fi... ves az a né... áron elrejt... hogy Jenő... rje, hogy vé... vele mind... nem látja, mi... esolt, s meg... ne távozzék... te öltönyben... et az orvos... ellett. Csend... kis fiu ját... ázták a pi... an honn? ... elt az egyik... ri ember itt... megindul... t, szorosan... — felett... ez elsköltá... z, — meg... !... n a néni... nap várt!... szaladt a... ácsi, itt van... zett ki egy... n, intett a... uszik, nem

zet, hogy az igazításnál nem szabad... tókat hátrafele tolni; sőt ellenkezőleg... jobb így cselekedni, mint nyolcszor-tízszer... körül fordítani. Az óra olajozása lassank... elszárad s por rakodik le belsejében, mi ok... ból elkerülhetetlenül szükséges, hogy zsebó... ráukat legalább minden két évben egyszer... ügyes órák által kitisztíttassuk.
* A debreczeni egyesület f. októb... ber hó 16-án vasárnap d. u. 3 óraker a torna... helyiségben tartja alakuló közgyűlését, melyre... az egyesület alapító, pártoló és működő tagjai... ezennel meghívhatnak. Tártyak: a választmány... beszámolója, s jelentése, az új tisztikar meg... alakítása, költségvetés az 1887/8. évre folyó... ügyek stb. Az elnökség.
— Haladunk. A debreczeni csizmadia... bóraktári tarsulat tagjai a korszerű haladás... nemes eszméjétől áthatva, azon határozatot... hozta folyó év május hóban tartott közgyűlé... sében, hogy ez év október hó 1-őre tör... vényesszkieg bejegyzett cég lesz s mint... nyers anyag beszerzési szövete... kezét folytatja továbbra is a már 4 év... óta fennálló üzletét, szeptember hó 18-ikán... tartotta meg az alakuló közgyűlést, melyben... megválasztotta tisztviselőit is. Elnök s igazga... tóvá egyhangulag Éles József égv. tagot, jegyző... és üzletvezetőnek szinte egyhangulag Kálmán Lajos, pénztárnoknak Szűcs Mihály szö... tagokat. Igazgatósági rendes ta... gokul: Pál János, Kurucz Miklós, Pongó Lajos, A Tóth János, Páll Ferencz, A Szabó József, Partti Mihály, Varkoly József szö... tagok. Póttagokul: Bőszörményi Mihály, Bőszörményi Lajos, Ujvári Gábor, szö... tagok. Felü vizsgáló rendes tagokul: Kálmándi István, K. Szűcs Lajos és Boruzs István szö... tagok. Póttagokul: Tókes Imre, Péntek Sándor szö... tagok, jegyzőkönyv hitelesítésre L. Szabó Sándor és Gombos Sándor szö... tagok és cégjegyzésre jogosítottakul az igazgatósági tagok közül Pál János és Kurucz Miklós lettek megválasztva.
* Debreczeni ingatlanok forgalma a debreczeni kir. törvényszék... telekkönyvi osztályánál f. évi 1887. okt. 1—8-ig. Nagy Imre és neje Györi Eszter veszik Szűcs Zsigmond pusztá házelkét és utána való ujosztású szántó földét 250 frtért. Kóti Gábor és neje Huszár Mária veszik öv. Vári Józsefnek Lukács Juliánna házat ondódi és ujosztású szántó földével 2900 frtért. Szepesi Péter és neje Csiksz Juliánna veszik öv. Nagy Józsefnek Bak Zsuzsánna házat 1200 frtért. Ifj. Szendrei János veszi Szendrei Sándor és Kórik István gyám szőlőjét 213 frt 32 kréért. Nemeti Sándor és neje Kátai Amália veszik Kiss Sándor 9 boglyás halápi kaszálóját 4500 frtért.
* Ügyvédjelölt kerestetik egy h. szoboszlói ügyvédi irodába Bővebb felvilágosítással szerkesztőgünk szolgálat.
* Nyilvános köszönet. Nt. Csiky Lajos ur, a helybeli "jótékony nőegylet" fáradhatlan buzgó titkára, áthatva azon meleg ragaszkodástól, mely szerint az egyesület alatti álló árvaaház növendékei, elhunyt neje temetése alkalmából — tömeges megjelenések által kívántak kifejezést adni részvételeknek: az árvaaház alapja javára, boldog emlékü neje nevével viselőndő 50 ötvén o. é. frtos alapítványt tett. Ez összeget az igen tisztelt férjü közelebb az egykét pénztárába befizetvén, átvetélet s számadásba vétetését ez uton is elősmerni szerencsém van, — egyszersmind a nemes szívű adományozóának — egyietünk nevében — a legszívesebb köszönetemet nyilvánítom. Debreczen, 1887. okt. 6. Györi Elek nőegyl. pénztárunk.
* Az iskolából. Te Pista mond meg, hogy melyik a legalkalmasabb idő a szállószedésre? — "Hát mikor a gazda elmegy hazulról s a Bodri-kutya sinces a kertben."
* Értésítés. Ertesítettnek a fancsikai kaszáló-birtokosok, hogy a ki disznót akar hajtani a fancsikára a máktra, czédula nélkül nem szabad kihajtani. Az illetők nálam, vagy Kuczik Gábor urnál jelentkezzenek czéduláért. Debreczen, 1887. okt. 8. Kertész János.
* Kedvezményes jegyek. Az iparos kör tagjainak van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a debreczeni színház igazgatóságától ez évben is sikerült kedvezményes jegyeket kieszközölnünk. Színházi utalványok Máyer Ferencz urnál kaphatók. — Az elnökség.
* Időjárás. Európában: A depresszió (756—757) a Keleti-tenger és Oroszország felől, Magyarország felett, nyomul az Adria felé (759). A nagy légnyomások (762—763) délkeleten és északnyugaton vannak. Az idő részint változó, részint boros, enyhe, helyenkint esővel. Hazánkban: Délkeleties, részben északnyugotias méréseket szelek mellett, a hőmérséklet keveset változott, a légnyomás északkeleten kisebbedett. Az idő változó, helyenkint esővel. Enyhe. — Az idő, változó jellegű végződik s boruló jellegű öltve, jövőre egyre több esővel, egyelőre enyhe lesz. Kilátás a jövő időre: Hazánkban: Többnyire boros, enyhe esős időt várhatni.
* Tanuló kerestetik. Urbányi Ferencz kovácsmester üzletébe két tanuló felvételre kerestetik.
* Spanyi Lenke öngyilkossága. Arad, okt. 6-án. Gyásza van az aradi színház színházának. Spanyi Lenke Krecsányi operette- és opera co-

loratur énekesnője tegnap délbén haltéri lakásán szíven lötte magát és szörnyet halt.
A fiatal, kedvelt énekesnő szomorú tragiédiával nyitotta meg az idei színi-saisont. A vasfűgöny legelőször felemelkedik s a Arad egész teljességében bemutattja magát közötti csége előtt, ő már nincs az élők a kéz ne... alát a szívének irányzott golyó, ver elsült... ketett s mikor a gyilkos revolver lett fiatal élet... dörrenéssel együtt vége Arad közönsé... hirt és leverten ké... negdöbbenéssel vette a hogy a rémes esetről... a színésznek lakását, zen meggyőződést. Az el... szemével szerelakart igazat adni a minél... zében senki sem nek. Még a tarsulat tagjai a terjedő hirtöbbször tett célzást úgy N.-Va akik előtt ri idény alatt, mint Aradon is a n. a nyákor. A azonban a való igazat adott a keres-Spanyi Lenke csakugyan véget vetett nek nek önkézével.
Es ez az öngyilkosság számos találga... ra szolgált alkalmat. Miért tette? Mi vitte őt, a tarsulat és a közönség kedvencét e kétségbeesztő lépésre? ... Számos öngyilkosság oka: a boldogtalanság szerelme. A fiatal színésznek megalódott szerelmében. Nem érte el a boldogságot, melyre lelke teljes hevével vágyott, mely után epekedett. Komorrá, szótalanul vált már az utolsó hetekben is, mikor még a tarsulat N.-Váradon időzött és nem egy ízben sóhajta mondá társnőinek: „Hej, de sokkal boldogabbak mint én!” A mint észrevette, hogy szerelme tárgya nem vonzóik annyira hozzá mint ő szeretné, buskomorra lett. Ugy látszik, már ekkor megfogamzott agyában a gondolat, hogy magát ki végezi. Egy ízben tavaly megakarta magát ölni, mikor még a tarsulatnál Aradon volt s akkor csak cselédje akadályozta meg a végzetes tett kivételében.
Megalódo nap egész jó kedélyben beszélgetett pályatársával. Fel 12 óraker sétálni látták az utcán s megnézte a próbát is. Egyszerre hirtelen komorság tűnt fel az arcán és így szólt: „Hej, de boldogtalan vagyok!” Azután hozzátette: „Nem leszek már az soká!” Kollegái tréfának vettek a szót és enyelegetek vele, de maga is visszanyerte jó kedélyét és régi modora szerint társalgott tovább.
Es nem lett soká boldogtalan... Tegnap délelőtt azt kérdezte cselédjétől, hol van az a kis revolver, meg a töltések, melyet még N.-Váradon vett? A szolgáló kikereste a veszedelmes tárgyakat egy nagy bördöndből, melybe a színész ruhái voltak berakva és átszolgáltatta gyanútlanul. Azután rendezkedni kezdett szobájában. Mosonyi Károlynénál lakott; a hal-téren a 7. számú ház emeletén. Fel óra után ismét behívta cselédjét és megbizta, hogy a közeli „Jó pá sz tor”-ból hozzon neki ebédet.
A cseléd elment. Mikor egy negyedórai időzés után visszajött, észrevette hogy urnője ajtaja be van zárva. Mosonyiné lakásán keresztül benyitott hozzá és akkor elhálva látta, hogy a színész óra bukva eltorzult vonásokkal, felfordított szemekkel, csupa vérben a földön fekszik s kezében reolvert szorított. Már akkor megvolt halva.
A szolgáló ijedében kiáltozni kezdett s arra előrohant Mosonyiné is a háznéppel és rémülve állottak a megidegült tetemet. Az a sajátságos, hogy a lövés dörrejt senki sem allotta. Világos ebből, hogy a fegyvert egészen mellre szorította s úgy sütötte el. Karaszékre ült a kis szobában, balmellől lépve te a ruhát s mikor a golyó szívébe furódva rögtön halálát okozta, lebukott s szabadon levő kezével görcsösen megszorította az asztal lábát. Orrán, száján csak úgy jött szíve alól csak úgy patakzott a vér le a szoba padozára. Egészen fel volt öltözve, még gyűrűit, karperecét is magára szedte a boldogtalan.
Az öngyilkosság híre gyorsan elterjedt a városban s óriási nép lepte el a lakást, úgy, hogy rendőri segítséggel kellett azt visszaszorítani onnan. Egész estig tolongott arra a sokaság. Csakhamar megjelent Krecsányi Ignác színigazgató, majd a tarsulat férfi és női tagjai is és zokogva áltak körül pályatársnőjük vérése holtestét melynek arcát időközben fehér lepellel borították le. A rendőrség részéről megjelent Bérczy János rendőrhadnagy és Tisch Márk dr. kertületi orvos, de már csak a beallott halál konstatalhatták. Kihalgatták a színész nő cselédjét és Mosonyinét is. kik az öngyilkosságra vonatkozólag csak általunk elmondottakat vallották be. Jegyzőkönyveket vettek fel az esetről s megcsinálták a leltárt 214 frt készpénzt találtak nála s ezt a városi pénztárban helyezték el letét végett. Összeírták ingóságait is ruháit, könyveit s az apró cseccsebecskéket, melyek közt egykor olyan boldog időköt töltött a közszeretben álló színész.
A hullaszemle-jegyzőkönyv a következőleg szól: „Hullaszemle jegyzőkönyv Felvételét Aradon 1887. évi október 5-én délután 1/2 2 óraker, a halter 7. számúház I. emeleti szobában talált hulla felett, melyben Spanyi Lenke 24 éves róm. kat. vallású hajadon színész nő személyazonosságá lett megállapítva, ki délután 1 óraker magát szíven lötte 1.) A hulla a szoba közepén arcon fekvé teljesen felöltözve találtatott, jobb kezében egy kisebbszertű 9 milliméter kaliberű revolver 2.) A hulla kisebb terméti igen jól tápát fentirt korának megfelelő, hajzata fekete sűrű, a látak mérsékeltlen táguvák, a szaruhártya elhomályosodott, a száj körül frisen habzó vér a nyak ré-zarányos, a mellkas dombordá, a bal mell-

kasfél 5 és 6-ik bordája közt egy orsó alakú, a szívcsucsba irányító lött sebb, melyből kevés mennyiségű vér szívtaog az aitest mérsékelt ten táguit és feszült. A testen egyebiránt semmi külerőszak okozta sérülési nyomok nem látszanak. Vélemény. a.) A halál erőszakos uton következett be. b.) A fnt említett tünetből következtethető, hogy lövés átal történt. c.) Hogy öngyilkossági tény forog fenn, annak tanulságul szóga társnőin-k azon nyilatkozta, hogy már nem soká fog szenvedni. Az utolsó h-tekben bu komorságban szenvedett és ezen bántalma folytán lett öngyilkossá. Arad, 1887. évi éktóber 5. Tisch Mór dr. v. ker. orvos.
A végzetes eseményt a rendőrség nyomban tudatta az elhalt anyjával, ki a színész nő születése helyén Poz onyban lakik, ugyszinten nővérel, Spanyi Irmával is, a jm. kir opera társulat. A helyeli színházról gyászjelentésében tudatta a szomorú eseményt.
Holttétést délután 5 óra felé érekkoportóra helyezték. Temetése ma délután 3 óra... sz lakásból.
a boldogtalan... ma már lent fog pihenni ben véget ér a színész... Odalent a föld-fajdalma. Csak emléke... megszűnik a szív Nyugodjék bekeben!
Spanyi Lenke temetése... ap előtt délután három óraker ment végbe... részvét mellett. Jelen voltak anyja és Irma... operaház tagja, továbbá a színház... számában és óriási neptömeg. A koporsót számos koszoru borította. A színházi énekkar gyászen-kkel buszított a pályá társnőtől, a temetőben pedig Somló Sándor mondott meghatató bucsubeszédet.
Muzsák. Boruth Elemér hátrahagyott művei egyrészt a Petőfi társaság, másrészt az özevgy Evva Ottília-kiadásában, két igen diszes kötetben megjelentek. Boruth neve az ötvenes évek közepén tűnt föl először irodalmunkban. Ujabb költőink közül kevés hatol be oly mélyen a nép érzelmevilágába és gondolkodás módjába, mint ő. Rövid dalából ugyanaz a mely kedély s könnyen izgatható fantázia szól hozzánk, mint a nép daniából. A két kötet nagyobbika a verseket foglalja magában, Szana Tamás előszavával és a halál arckével. A verses kötetben néhány költői elbeszélést ki-vül csupa lírai vers van a prózás kötetben e-ly népszimtmű-törédek humoros rajzu vissza-emlékezesek stb. vannak.
Apró cseprő. A törvényszék előtt. Elnök: Neve? Foglalkozása? Vádlott: Gubulard Ervin. Művész vagyok. Elnök: Miféle művész? Vádlott: Esernyőcsináló. Elnök: Hát ez is művészet? Vádlott (büszkén): Próbálja meg el-nök ur és csináljon egy esernyőt!
Oly ártatlan nincs fegyverben Nem lángoló sebes tüzben, Nincs oly méreg szelencében Mint a londoni gonosz melében. Beniczky Péter.
Szüretelő gazdáknak. A szőlő öszszeszésánál mire kell figyelemmel lenni? A szőlő öszszeszésánál az a célja, hogy a sajtoláskor a must tökéletesen kifolyjék. Minthogy azonban a kocsánok, hejak és magvak héjainak, mivel ezek összehúzó, savanyu izű nedvet tartalmaznak, öszszeszati nem szabad, hanem csak a boglyok puha nedvszejtjeinek megrepesztéséről van szó, nem tetszészerint, de csupán mérsékelt erővel lehet szétzúzást eszközölni. El kell dobni tehát mindenféle olyan szőlőlözű készületeket, a mely minden résznek sejtjeit öszszeszazza, s oly szőlőmalmot kell használni, melynél a hengerek állásánál fogva,

csakis a nedvtartalmazó sejtek repednek fel. A szőlőmalmost gyakran oly szükre állítják be, hogy a törköly finom pép alakban jut a kádba, ilyformán a sajtolás mindenesetre könnyebb, de a must hitványabb leend. Jó szőlőmalomnál nem szükséges a szőlőkocsánokat kiszedni az öszszeszás előtt, valamint akkor sem, ha a törköly azonnál kisajtolatik. Ha ellenben ennek, talán erjedés végett, hosszabb ideig kell állni, a kocsánokat a szétzúzás után azonnál ki kell szedni, különben ennek kesernyős anyagai a mustba is átmennek.
A csendes elmélkedés közt töltött órák nagy hasznunkra vannak a legfontosabb elhatározásokat létesítik. Kormann.
Dicsőség a saját tüzhely, haza vagy összes emberiség érdekében végezh vitt nagy tetteknek elterjedt híre. CICERÓ.
Ha felértél a dicsőség magaslatára, nem állsz többé szilárd alapon, előbb leesel onnan, mint leszállhatsz. MACROBIUS.
SZEKESZTŐI POSTA Baranyai. Nem közölhetjük
Debr. Színház. Holnap vasárnap, 1887. október hó 9-én. MARGÓ CZÉLIA föllépésével: A VERES HAJU. Lukácsi énekes népszimtműve. Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre
Legnagyobb raktár mindennemű sérvkötőkől ORMAI MORNÁL Párisi mézgakülönlegességek raktára, BUDAPEST, IV. ker. Hatvani-utca 20. szám. Öv-szivacsok. Csomagolva 1 tozt és 1/2 czaatos dobozokban tucatszja széles selyem szalaggal I. minőségben frt 4— II. „ „ frt 3.— Valódi párisi övszerek tisztá mézgakból legújabb jobbitott gyártmány. I. minőség, diszes dobozban arany és ezüst papirban csomagolva tucatszja 5 frt. II. minőség, piros gumiból, diszes gömbölyű dobozban tucatszja 4 frt. III. minőség, fehér gumiból, diszes gömbölyű dobozban tucatszja 3 frt. IV. minőség, fehér gumiból, rózsaszínű papirban göngyölve frt 2.50. Gummi Capots vörös gumiból gummiszélekkel elegáns dobozban tucatszja 4 frt, fehér gumiból gummy szélekkel elegáns dobozban tucatszja 3 frt. Halhólyagok, valódi francia. 2-es 4-es 6-os 8-as 10-es minőségben tucatszja 1.50 2.50 4— 5— 6.— Női övszerek (gummy tányér) darabja frt 2.50 Sebészti mézgaruk és mézgakülönlegességekről külön árjegyzékek kaphatók, az ár-ruk megnevezése után. Bátorodom különösen megjegyezni, hogy fentvezett czikkeket minden tekintetben a czélnak megfelelően s olcsóbb övszerekkel, melyeket azonban nem ajánlhatok, csakis külön kívánságra szolgálok. Szivarkaalakban öszszegöngyölt és hosszúra hajtott övszerek az árban egyenlők. Megrendelések gyorsan és a legnagyobb halgatagság megtartásával eszközöltetnek, a czikkeket legújabb minőségűek, melyekért kezeskedem.

Van szerencsém a t. ez. közönség becses figyelmét felhívni a Raktáramon levő őszi és téli szövetek rendkívüli olcsó áaira. Bizományi raktár MUFFOKBÓL és Téli KENDŐKBÓL. BOSZNAY J. Debreczen.

TURAI FARKAS

Felkértek mindazon ház- és földtulajdonosok, kiknek házak vagy földök eladó, vagy hasznosbérbe kiadó, azokat az intézetben előjegyezteni sziveskedjenek. A közvetítés a legmérsékeltbb díjak mellett eszközöltetik.

„Több Debreczeni Takarékpénztári részvény és gőzmalmi részvény eladók.

7 1/2 nyilas ondódi föld eladó.

Egy függő lámpa eladó. —

Ily nemű apró hirdetések 25—50 kr-ért, nagyobbak pedig aránylag a legolcsóbb díjjal megrendelhetők. Ugyanott mindkét nembeli, jó bizonyítványokkal ellátott csele

Helybeli és vidéki bármiféle részvények vétetnek s eladotnak. — Megjegyzendő, hogy jelenleg is vannak eladók 8% tiszta jövedelem mellett.

Egy a német nyelvet értő nevelő nő vidékre kerestetik.

Hat hold majoreági föld igen szép épületekkel, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni a Turay-féle intézetben.

„Czegléd és sas utca sarkán egy díszesen átalakított bálhelyiség kiadó. Értekezhetni a Turai féle intézetben.”

Négy szoba istállóval együtt kiadó.

Közel tanyáról naponta friss tej kapható — Házhoz szállítva télen 10 kr, nyáron 8 kr. literenként.

„Egy zongora eladó.”

Egy pékhelyiség kiadható helyiséggel. Több vendéglő és kiadó vagy eladó.

„Német leány az utiköltség távolságáról megrendelhető szerint állapították meg. után vasuti ár segédek, kertészek és gazdasági...”

Több háztulni földek tanyával eladók.

Tanyaföldek hasznosbérbe kerestetnek. November 1-től igen szép szobába kiadó.

Kerestetik fűszer állvány megvételre.

Kerestetik több bodnár-segéd jó fizetés mellett vidékre.

Az Ebesen 7 nyilas I-ső oszt. szántó föld 3—6 évre kiadó.

E l a d ó. Érmelléki jó borok 50 literen felül. — Domb utca 98. sz. a. Balogh Lajosnál.

Óra- és ékszerjavítások jutányosan készíttetnek.

LEGNAGYOBB ÓRÁS- ÉS ÉKSZERÜZLET DEBRECZENBEN

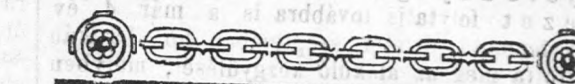
LÖFKOVITS ÁRNYASZÉK és TÁRSÁÉ
Főpiacz 2142. sz. a. főposta tözsomszagságában, ahol rendkívül nagy választékban a legolcsóbb áron kaphatók:

Ezüst egyfelű cylindro óra	8 frt
kedvelő	11
egyfelű anore	10
kedvelő	12
egyfelű remontoir	12
kedvelő	16
Néki egyfelű	15
Ezüst datum	8
perczre ugó	30
Arany női	24
cylindro	14
ferfi anore	30
remontoir	30
datum remont.	20
perczre ugó	30
1 m. hosszú inga-óra	14
Ugyanolyan óra s felet 1/2	28
1 m. 30 cm. hosszú inga-óra	18
Ugyanolyan óra s felet 1/2	22
Ugyanolyan 1/2 óra s felet 1/2	30
Gyönyörű kékű salom-óra	30
Fali házi-óra; jó szerkezet	5
Ugyanolyan óra s felet 1/2	8
Irodai v. konyhai házi-óra	5
Ugyanolyan óra s felet 1/2	8
Ébresztő-óra francia kisöny	3
amerikai nagy	5
utazási czokló	10
Myosotis (nefelejts) nő broche	3
karék	4
ferfi mellű	2
Valódi granát gyűrű	1
szivcske	1

Dívtos ezüst gyermek karék	2 frt
Valódi granát női	15
Pekete emalle	4
Kedvelő ezüst lánczkarék	3
Div. arany portobonheur karék	12
karék nemesopál	25
Valódi gyémánt női gyűrű	35
Kedv. ezüst női galamb böhöti	2
szosa	2
Valódi granát női broche	2
Pekete emalle	3
Legjobb nemes opálus	20
Valódi gyémánttal	15
Aranyozott ezüst női medallion	25
Pekete emalle	4
Dívtos arany	5
Valódi gyémánttal	10
Legjobb nemes opálus nyakkenő	12
világító lámpa	2
Kedvelő korál	3
Dívtos pillangó	3
Arany patkó	6
Aranyozott kézelőgomb párja	3
lánczomb	10
Finom arany	10
gomb patentzárral	15
Valódi granát hajűti párja	10
Aranyozott kedvelő szivarszálka	3
Ezüst fejtő lavagló bot	2
Ezüst férfi medallion dívtos	2
Finom arany férfi medallion	14
Aranyozott ezüst láncz	3
Finom arany	10
dolánytató	12
6 drb ezüst evő kanál	30 frt
kávé	10
szamoly	12
levessmerő	12
tejsmerő	6
vastagfalú kanál	6
kés és villa	16
csemegé eszköz	12
czukorfogó	10
sótartó	4
tömör kenyérféső	30
nyújtató	35
gyümölcsartó üveggel	10
ezüst vajtató	25
Ugyanaz pohárral	40
gyermek evőeszköz tokban	5
1 drb ezüst láncz	14
1 pár ezüst kargyertyatartó	80
1 drb ezüst lentartó	15
1 szep ezüst serleg	25
1 nagy templomi kehely	40
1 pár szep ezüst virágtartó	80
1 drb ezüst gyűszű	25 frt
1 ezüst és slajtartó	20
1 gyönyörű trancsér eszköz	30
6 aranyozott csemegé kés	14
1 fekete kávé kanál	10
1 szep varrúszka	16
1 ezüst kőfékos	12
1 pár ezüst zongora gyertyatartó	40
1 drb ezüst gyulató	6
1 dolánytató	12

Kivánatra képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik. — Vidékre nagyobb választék is küldetik. — A megrendelések azonnal és legteljesebb mértékben vitetnek ki. — A meg nem felelő árúkat visszacsereztetnek. Minden óráért 1 évi jótállás vállalattik. — Az összes árúkat a m. kir. fényszóvizsgáló hivatallal próbáztatva vannak ellátva. — Az árúkat valódiságáért jótállás vállalattik. — Az inga órákat a legmondosabban csomagoltatnak.

Os. kir. szabadalmazott higiéniai kérvénye a szájjal és fogakkal kapcsolatos Dr. Faber C. M. orvostudortól, a mexikói császár udvari orvosa, a becsületlegio lovagja.

Eucalyptus-száj-eszencia

(Jutalmazva 1878-ban, Párisban) Kifejezetten hat a ragályok ellen, védelem a diphteritis ellen, nékülözhetetlen mindennemű nyakfájdalomnál, a szájjal és gyomor rossz szaga ellen, fogfájás ellen. A gyermekeknek gargarizálás végett az iskolába való menetel és kijövetel után igen ajánlható. A szobák fertőtlenítésénél nélkülözhetetlen. Egy palack ára 1 frt 20 kr. o. é. Különleges szájszappan: „Puritas.”

Garantirozott Puritas-fogkefék

préselt bükkfából és vegyileg megedzett szőrből 1 drb ára 50 kr. Kaphatók: Debreczenben Góttl Nándor gyógyszerárban, Miskolczon Dr. Szabó F. Dr. Szabó C. gyógyszerésznél, Egerben Góttl Nándor gyógyszerésznél, Szécsényben Pokorny P. gyógyszerésznél, Miskolczon Mátyás Károly diámműkereskedésben.

Főraktár: Bécs, I. Bauernmarkt 3.

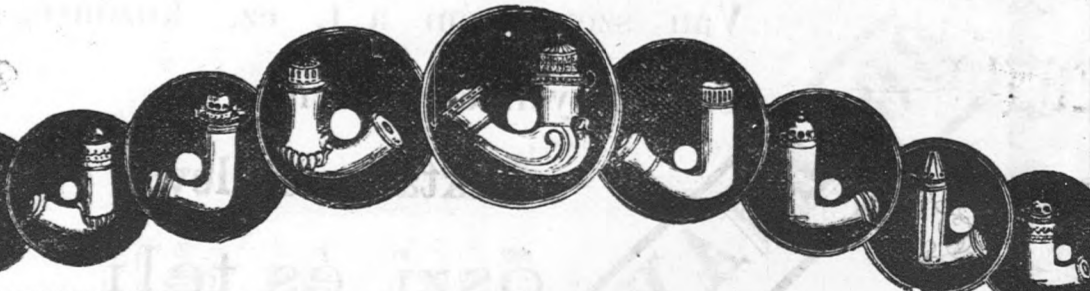
SZEDLÁK JÓZSEF férfi-szabó

DEBRECZEN, Piacz-utca 2143. sz. a.

Ajánlja mélyen tisztelt vevőinek és a t. cz. közönségnek az őszi és téli idényre dusan felszerelt raktárát mindennemű bel- és külföldi szövetekben, nemkülönbön hazai gyártmányu brassói és gácsi posztókban szives megtekintés és megrendelésre.

Ajánlja továbbá kész férfi-ruha raktárát, melyben szokott jutányos árak mellett, nagy és szép választékban kaphatók — a saját műhelyében készült — őszi felöltők, öltönyök, téli kabátok, köpenyek, utazó bundák és egyéb férfi ruházatok.

Jutalmazva a budapesti orsz. kiállitáson.

FELDSBERG ZSIGMOND

Tajt pipagyáros és mű-csztergályos. Budapest, IV. Kigyó-utca 3-ik szám, a városháztér közelében. Fióküzlet Muzeumtér nro 1. a Zrínyi ház.

Van szerencsém tisztelt vevőimnek és a nagyérdemű közönségnek azon jelentést, hogy bő készlettel ellátott árutárrammal 1887. okt. 3-án hétfőn Debreczenbe érkeztem s az egész vásári időszaktól itt töltendém el. Midőn tisztelettel fölkérem, hogy számomra beces megrendeléseit fenntartani méltóztatassék, azon leszek, hogy méltányos feltételek és a legjutányosabb árak mellett közmegelegedést érjek el minden tekintetben. — Az őszi idényre különösen ajánlom igen elegáns stílével ellátott lovag pálczáimat. Minden készítményemnek jószágáról és valódiságáról kezesesség nyujtatik.

Valódi tajték és borostyánért jótállok.

Mély tisztelettel Jelen vásár alkalmával a Müller E. melletti boltot elhagyva, áruhelyem Széchényi-utczán a Gáll-féle ház átellenébeni sátorban leszek. Állandó raktár: BUDAPESTEN, kereskedelmi muzeum.

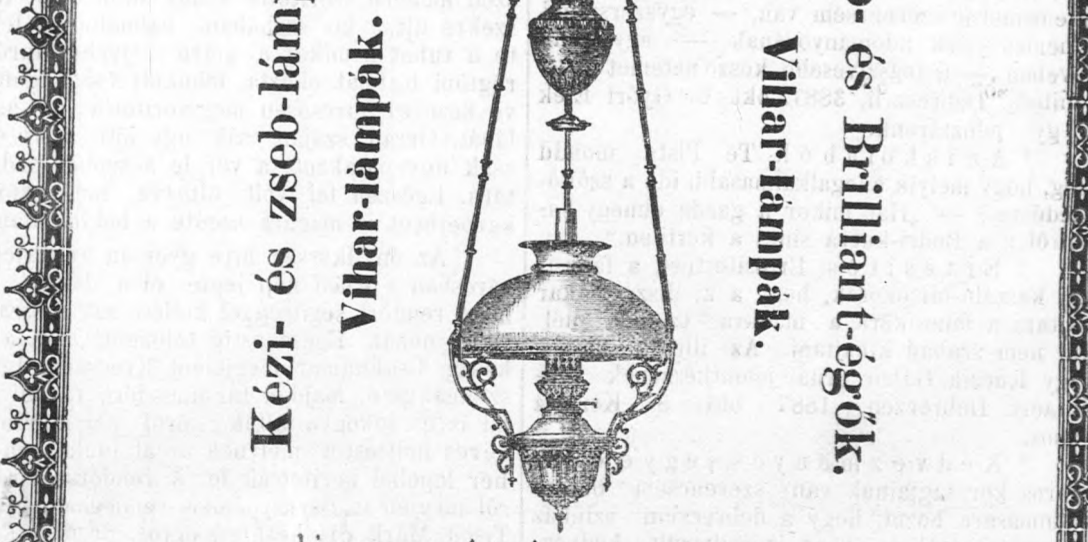
1887. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán és háztartási szerek raktára DEBRECZENBEN.

Ajánlja pontos kiszolgálat és határozott gyári árak mellett ez idényre ujonnan érkezett és nagy választékkal berendezett

Ditmár- és Brüner-féle

hirneves gyártmányu asztali és függő PETROLEUM-LÁMPÁK és ahoz tartozó mindenféle kellekek

nagy raktárát. Levélbeni megbízásokat a legnagyobb figyelemmel teljesítetek. Képes árjegyzékek kivánatra bérmentve.

Bécs, Stadtbezirk Wieden

Hôtel Goldenes Lamm

(Vendéglős az „Arany Bárányhoz”) Id gonok hivatalos kimutatása szerint a leglátogatottabb vendéglő. Közel levő vendéglős az „Operaház” és Kärntner — ringhez, mint a legnagyobb forgalmu, leglátogatottabb és legdrágább része Bécs-nek. — Több mint 100 szobával ellátva 90 kr-tól feljebb. Szoba tarifa kiragasztva. Pótlás tisztaság, elősmert jó ebédlő, lóvonata vaspálya és omnibusz mindenféle. A déli központi vasút indóház utjában.

KÁVÉK! Kitejő minőségben, a legzamatosabbak u. m. Cuba, Ceylon, Portoricó, Laguara, Arabiai mocca, Gyöngy és Campinal stb. a legjutányosabb árban, továbbá friss Ementhali és Groy sajtok. Tátrai és Liptói turók, (quargli) Sajtpogácsa, Muszka hal, Szalámi és Kassai virsli kapható VARGA LAJOS, fűszerkereskedésben, főtér posta mellett.